

AMINTIRI DESPRE ONISIFOR GHIBU. UN INTERVIU CU ANCA MIRCIOIU, NEPOATA LUI ONISIFOR GHIBU

Autor: Andreea Iulia Scridon | 19 noiembrie 2021

1. Cine era Onisifor Ghibu, în primul rând ca figură publică, și pentru tine?

Era român, născut la Săliște, harnic, care a dorit să meargă la școală. A plecat din satul lui de copil, a făcut două facultăți: teologie în Sibiu și pedagogie la Jena în Germania, unde de altfel s-a și cunoscut cu soția lui, Veturia Nicolau. S-a luptat toată viața cu nedreptățile - în primul rând din țara lui și în al doilea rând din lume. Avea idei foarte precise despre prezentul și viitorul României, și nu era de acord cu cei care într-un fel trădau țara, chiar dacă erau prietenii lui. Uneori rupea relația de prietenie pe tema asta. A fost bunicul meu.

2. Ce ți-a povestit despre misiunea vieții lui, Marea Unire de la 1918?

În primul rând, când povestea Tata Mare despre evenimentele astea mari legate de prezentul și viitorul României, îi dădeau lacrimile, îi tremura vocea, era copleșit de emoție. Retrăia momentele la care a luat parte foarte intens. Și bineînțeles că îmi transmitea și mie, chiar dacă eram copil încă și pe urmă mai târziu, când m-am maturizat, pentru că i-a plăcut întotdeauna să povestească aceste evenimente din viața lui. Mi-a povestit cum a fost preluarea Universității din Cluj de către români. Pentru Universitatea Dacia Superioară, s-a gândit profund despre românii care erau răspândiți prin lume. Era diasporă, dar nu era organizată cum e acum. Românii erau răspândiți în toată lumea. Cei care erau merituoși și muncitori au reușit, erau profesori prin universități mari prin lume, și el s-a mobilizat să adune acești profesori. Nu a fost ușor, pentru că nu toți au fost convinși să își lase catedre sau slujbe bune și să vină la Cluj, unde trebuia organizată Universitatea Dacia Superioară. De exemplu, profesorul Racoviță, profesorul Borza...și alții.

3. El era ardelean. De ce s-a legat de cauza basarabenilor?

Pentru că era un om foarte bun și generos și îi era milă de basarabeni care erau sub talpa rusească, și care dacă n-ar fi avut o organizare – cineva să-i tragă de acolo, n-ar mai fi reușit niciodată să redevină românii dintotdeauna.

4. Dar cum era ca om?

În primul rând, era un om frumos. Avea niște ochi albaștri de o claritate și de o seninătate extraordinară. Când te privea, te privea cu o sinceritate deosebită. Era un om înalt, drept, niciodată nu l-am văzut încovoiat. Și după optzeci de ani, cu puțin înainte de moarte, era întotdeauna drept ca un brad. Eu cu mintea mea de atunci mă gândeam că este ca un brad din pădurile românești.

Era un om sobru, pe mine mă impresiona. Când veneam în vacanțe la Sibiu, pe mine mă puneau să sărut mâna bunicilor. Poate că la început nu mi-a convenit, dar pe urmă mi-am dat seama că așa e corect. Că bătrânii trebuie respectați. Și deși era în general un om foarte sobru, când râdea, râdea cu multă poftă, uneori chiar se scutura de râs. Repet: nu numai ca copil l-am admirat, dar și ca persoana matură, mai târziu, l-am admirat pentru felul serios în care vorbea. Trebuie să spun – când m-am măritat, primul meu voiaj de nuntă, cu proaspătul meu soț, doctorul Mircea Scridon, a fost la Sibiu, la Tata Mare Onisifor, care ne-a pus la dispoziție una dintre camerele lui, și împreună cu Mircea am ascultat poveștile lui, care erau fascinante.

5. El era prieten foarte bun cu Goga și Coșbuc.

Da. Față de Coșbuc avea multă compasiune pentru tragedia cu moartea fiului, și îmi povestea despre asta cu sinceritate. Iar Goga a fost nașul de căsătorie cu Veturia, apoi a fost și nașul de botez al fiicei lor, mamei mele, a fost nașul de cununie al mamei mele cu doctorul Crișan Mircioiu, și trebuia să fie nașul primului născut, care eram eu. Din păcate însă, Goga a murit înainte de botez.

6. Ar fi greșit să spunem că Ghibu și Goga erau ca două fețe a unei monezi, în anumite sensuri?

Nu, nu ar fi greșit. Așa a fost tot timpul: prieteni foarte buni, dar Ghibu nu a fost de acord cu comportamentul politic, pro-german, al lui Goga. Erau din sate vecine, Goga din Rășinari, Ghibu din Săliște.

7. Care era atmosfera în casa Ghibu?

O atmosferă superbă. Când erau numai ei doi (bunicii) și eu veneam în vacanță, ne adunam în biroul bunicului, unde pereții erau capitonați cu cărți, din cele mai diverse domenii, dar în principal de pedagogie, sigur, și în mijlocul camerei trona pianul, la care bunica mea cânta. Mă întreba întotdeauna ce aș vrea să îmi cânte. Și de-obicei începeam cu Schumann, *Kinderszenen*. Scene pentru copii.

Aveam senzația că intram într-un templu. Avea colecții de reviste ale vremii legate în volum, de exemplu revista *Luceafărul*, în care am citit pentru prima dată *Arhanghelii* a lui Agârbiceanu.

A fost de mai multe ori în detenție politică, dar niciodată nu s-a plâns de chinurile pe care le-a suferit în închisoare. În perioadele destul de lungi în care a fost închis, nu mai primea pensie. Bunica a dus-o greu, o ajutau copii. Au fost multe momente de cumpănă în viața lor, dar legătura lor a fost indestructibilă, susținută de cei patru copii pe care îi aveau.

8. Spuneai la un moment dat că vorbeai despre visele pe care le avea.

Avea vise din trecutul lui, și în special legate de lupta din Basarabia. Povestea dimineța mult. Aveai senzația că este o poveste adevărată, că scrie un roman.

9. Ce educație ți-a făcut? Te-a sfătuit cumva?

Educația pentru noi a fost ceva de la sine înțeles. Poate că eu la început nu eram conștientă de valoarea lui, dar pe urmă mi-am dat seama că cinstea, corectitudinea, omenia și dragostea pentru cărți și pentru citit de acolo mi s-au tras, cu siguranță.

10. Știi că nu poți vorbi în numele lui, dar cum crezi că ar sfătui el un tânăr contemporan?

În primul rând ar fi foarte nenorocit pentru felul în care s-a dezvoltat România în ultimii ani, de la Revoluție încoace. I-ar fi sfătuit pe tineri să fie mai corecți și să aibă idealuri: asta era de fapt durerea lui cea mare, că odată cu modernizarea societății, au dispărut idealurile. Care nici în momentul de față nu mai există. Iar el de tânăr a avut acest ideal național. Idei frumoase și constructive. A fost un om minunat. Dumnezeu să-l odihnească!

Imagini: Album de familie - Onisifor Ghibu